

www.icivil.ir

پرتال جامع دانشجویان و مهندسين عمران

ارائه كتابها و جزوات رايجان مهندسي عمران

بهترين و برترين مقالات روز عمران

انجمن هاي تفصلي مهندسي عمران

خبرنگاه تفصلي مهندسي عمران

@icivilir

icivil.ir

تعیین پاسخ سازه یک درجه آزادی به روش حل معادلات دیفرانسیل حاکم

بر حرکت و روش انتگرال دیوهامل

تهیه کننده: کامبیز چراغی (کارشناس ارشد سازه)

ایمیل : kambiz.cheraghi@gmail.com

روش حل معادلات دیفرانسیل حاکم بر ارتعاش یک روش دقیق برای محاسبه پاسخ یک سازه تحت هر نوع بار گذاری است، در بارگذاری های ساده و حالت بدون میرایی این معادله حرکت به روش دستی قابل حل می باشد. در این روش معادله حاکم بر حرکت جسم که به صورت یک معادله دیفرانسیل مرتبه دوم است، اگر بر روی سازه بارگذاری اعمال شود این معادله غیر همگن خواهد بود و در حالت بدون بارگذاری این معادله همگن ، و سازه در حالت ارتعاش آزاد است.

اگر بارگذاری پیچیده بود و بتوان آن را به بازه هایی تقسیم کرد که هر قسمت به روش دستی قابل حل باشد. در این حالت در هر بارگذاری معادله حرکت را به دست آورده و سرعت و جابجایی در انتهای آن بارگذاری را به دست آورده که این سرعت و جابجایی شرایط مرزی در معادله حرکت بارگذاری مرحله بعدی خواهد بود.

انتگرال دیوهامل یک روش تقریبی برای محاسبه پاسخ یک سیستم تحت هر نوع بارگذاری است. این روش بدین صورت است که بارگذاری به صورت ضربه هایی متوالی بر روی سازه در نظر می گیرد. و با اصل جمع آثار این اثرات ضربه با هم جمع میکنند در حالت هایی خاص اگر سازه بدون میرایی باشد و بارگذاری ساده. این انتگرال به روش دستی قابل حل بوده و جواب دقیق را به ما می

دهد. در ادامه به حل چندین مثال با بارگذاری های متفاوت با هر دو روش خواهیم پرداخت. برای اطمینان از صحت جواب می توان جواب های به دست آمده از دو روش را با هم مقایسه کرد.

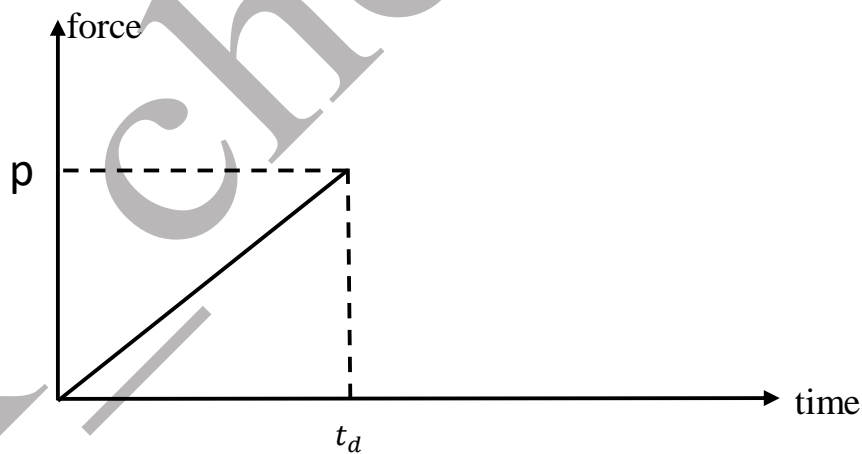
مثال (۱)

سازه ای به جرم m و سختی k تحت باری مطابق شکل ۱ قرار گرفته است، معادله حاکم بر حرکت سیستم را بعد از ضربه به دو روش حل مستقیم معادله دیفرانسیل حرکت و انتگرال دیوهمال به دست آورید؟

فرضیات:

سرعت و جابجایی در لحظه اولیه برابر صفر است

از میرایی صرف نظر شود.

شکل ۱

روش اول حل معادلات دیفرانسیل حاکم بر حرکت:

$$m\ddot{y} + ky = \frac{P}{t_d} t$$

$$0 < t \leq t_d \quad (1)$$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = \frac{P}{m t_d} t$$

$$y_c = A \sin \omega t + B \cos \omega t$$

$$y_p = \frac{P}{m \omega^2 t_d} t$$

$$m \omega^2 = k \quad *$$

$$y(t) = y_c + y_p$$

$$\frac{P}{k} = y_s \quad *$$

$$y_t = A \sin \omega t + B \cos \omega t + y_s \frac{t}{t_d}$$

$$y(0) = 0 \Rightarrow B = 0$$

$$\dot{y}(t) = A \omega \cos \omega t - B \omega \sin \omega t + \frac{y_s}{t_d}$$

$$\dot{y}(0) = 0 \Rightarrow A = -\frac{y_s}{\omega t_d}$$

$$\Rightarrow y_t = \frac{y_s}{t_d} \left[t - \frac{1}{\omega} \sin \omega t \right] \quad (1) \quad \dot{y}_t = \frac{y_s}{t_d} [1 - \cos \omega t] \quad (2) \quad 0 < t \leq t_d$$

$$y_{z_d} = \frac{y_s}{z_d} \left[z_d - \frac{1}{w} \sin w z_d \right] \textcircled{4} \quad \dot{y}_{z_d} = \frac{y_s}{z_d} [1 - \cos w z_d] \textcircled{3}$$

$z > z_d$ ارتعاش آزاد

$$m\ddot{y} + ky = 0$$

$$y_t = C \sin w(t - t_d) + D \cos w(t - t_d) \textcircled{5}$$

$$\textcircled{4} \quad y(z_d) = D \Rightarrow D = \frac{y_s}{z_d} \left[z_d - \frac{1}{w} \sin w z_d \right] \textcircled{6}$$

$$\textcircled{3} \quad \dot{y}_{z_d} = Cw \Rightarrow C = \frac{y_s}{w z_d} [1 - \cos w z_d] \textcircled{7}$$

«جابجايی 6, 7, 5»

$$y_t = \frac{y_s}{z_d} \left[\left(\frac{1}{w} - \frac{1}{w} \cos w z_d \right) \sin w(t - t_d) + \left(z_d - \frac{1}{w} \sin w z_d \right) (\cos w(t - t_d)) \right]$$

نکته $\star \sin a \times \cos b = \frac{1}{2} [\sin(a+b) + \sin(a-b)]$

$$\Rightarrow y = \frac{y_s}{z_d} \left[\frac{1}{w} \sin w(t - t_d) - \frac{1}{w} \cos w z_d \cdot \sin w(t - t_d) + z_d \cos w(t - t_d) - \frac{1}{w} \sin w z_d \times \cos w(t - t_d) \right]$$

$$y = \frac{y_s}{z_d} \left[\frac{1}{w} \sin w(t - t_d) - \frac{1}{2w} (\sin w t + \sin w(t - 2t_d)) + z_d \cos w(t - t_d) - \frac{1}{2w} (\sin w t - \sin w(t - 2t_d)) \right]$$

$$y = \frac{y_s}{z_d} \left[\frac{1}{w} \sin w(t - t_d) - \frac{1}{w} \sin w t + z_d \cos w(t - t_d) \right]$$

$z > z_d$

در مرحله بعدی به روش انتگرال دیوهامل معادله حرکت را به دست می آوریم.

در این مثال به این دلیل که فقط در قسمت زمانی ۰ تا t_d بار داریم فقط در این قسمت

انتگرال دیوهامل را محاسبه می کنیم و در بقیه زمان ها صفر است.

$$y = \frac{1}{m\omega} \int p(z) \sin \omega(t-z) dz$$

$$y = \frac{1}{m\omega} \int_0^{t_d} \frac{p(z)}{z_d} \sin \omega(t-z) dz + \int_{t_d}^t p(z) \sin \omega(t-z) dz$$

$$y = \frac{p}{z_d m \omega} \left[\frac{z}{\omega} \cos \omega(t-z) + \frac{1}{\omega^2} \sin \omega(t-z) \right]_0^{t_d}$$

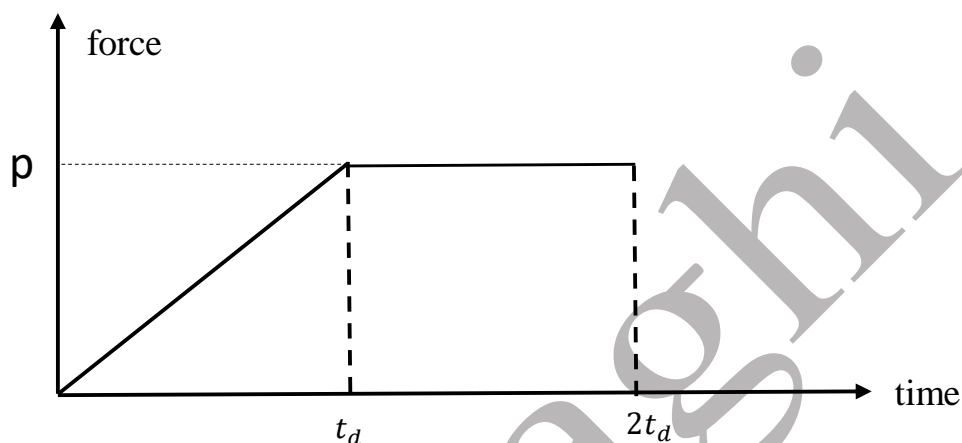
$$y = \frac{y_s}{z_d} \left[z_d \cos \omega(t-z_d) + \frac{1}{\omega} \sin \omega(t-z_d) - \frac{1}{\omega} \sin \omega t \right]$$

همانطور که مشاهده می شود انتگرال دیوهامل بسیار ساده تر و سریع تر معادله حرکت

را به دست می آورد.

مثال ۲

سازه ای به جرم m و سختی k تحت باری مطابق شکل ۲ قرار گرفته است، معادله حاکم بر حرکت سیستم را بعد از ضربه به دو روش حل مستقیم معادله دیفرانسیل حرکت و انتگرال دیوهمامل به دست آورید؟

شکل ۲ نمودار بار

$$m\ddot{y} + ky = \frac{p}{t_d} t \quad 0 < t < t_d$$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = \frac{p}{m t_d} t$$

$$y_c = A \sin \omega t + B \cos \omega t$$

$$y_p = \frac{p}{m \omega^2 t_d} t = \frac{p}{k t_d} t = \frac{y_s}{t_d} t$$

$$y_t = y_c + y_p$$

$$y_t = A \sin \omega t + B \cos \omega t + \frac{y_s}{t_d} t$$

$$\dot{y}_t = A \omega \cos \omega t - B \omega \sin \omega t + \frac{y_s}{t_d}$$

$$y(0) = 0 \Rightarrow B = 0$$

$$\dot{y}(0) = 0 \Rightarrow A = -\frac{y_s}{t_d \omega}$$

$$\Rightarrow y(t) = \frac{y_s}{t_d} \left(t - \frac{1}{\omega} \sin \omega t \right)$$

$$\dot{y}(t) = \frac{y_s}{t_d} (1 - \cos \omega t)$$

$$y_{t_d} = \frac{y_s}{t_d} \left(t_d - \frac{1}{\omega} \sin \omega t_d \right) \quad (1)$$

$$\dot{y}_{t_d} = \frac{y_s}{t_d} (1 - \cos \omega t_d) \quad (2)$$

حالت $2t_d > t > t_d$

$$m\ddot{y} + ky = P$$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = \frac{P}{m}$$

$$y_c = C \sin \omega(t - t_d) + D \cos \omega(t - t_d)$$

$$y_p = \frac{P}{m\omega^2} = \frac{P}{k} = y_s$$

$$y(t) = y_c + y_p$$

$$y(t) = C \sin \omega(t - t_d) + D \cos \omega(t - t_d) + u_s \quad (5)$$

$$\dot{y}(t) = C\omega \cos \omega(t - t_d) - D\omega \sin \omega(t - t_d)$$

$$(1) \quad y(t_d) = 0 + D + u_s$$

$$\Rightarrow D = -\frac{y_s}{t_d \omega} \sin \omega t_d \quad (3)$$

$$(2) \quad \dot{y}(t_d) = C\omega$$

$$C = \frac{y_s}{\omega t_d} [1 - \cos \omega t_d] \quad (4)$$

با جایگزینی 3, 4, 5 داریم

$$y(z) = \frac{y_s}{w t_d} \left[(1 - \cos w t_d) (\sin w (z - t_d)) - \sin w t_d \times \cos w (z - t_d) \right] + y_s$$

$$y(z) = \frac{y_s}{w t_d} \left[\sin w (z - t_d) - \cos w t_d \cdot \sin w (z - t_d) - \sin w t_d \cdot \cos w (z - t_d) \right] + y_s$$

$$\sin a \times \cos b = \frac{1}{2} [\sin(a+b) + \sin(a-b)] \quad \star \text{ نکته}$$

$$y(z) = \frac{y_s}{w t_d} \left[\sin w (z - t_d) - \frac{1}{2} (\sin w z + \sin w (z - 2 t_d)) - \frac{1}{2} (\sin w z - \sin w (z - 2 t_d)) \right] + y_s$$

$$\ll y(z) = \frac{y_s}{w t_d} \left[\sin w (z - t_d) - \sin w z \right] + y_s \gg \quad \text{توجه: } t_d < z < 2 t_d$$

$$\dot{y}(z) = \frac{y_s}{w t_d} \left[w \cos w (z - t_d) - w \cos w z \right]$$

$$\dot{y}(2 t_d) = \frac{y_s}{w t_d} \left[\sin w (t_d) - \sin 2 w t_d \right] + y_s \quad (6)$$

$$\dot{y}(2 t_d) = \frac{y_s}{w t_d} \left[w \cos w t_d - w \cos 2 w t_d \right] \quad (7)$$

ارتعاش آزاد $2t_d < t$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = 0$$

$$y = E \sin \omega(t - 2t_d) + F \cos \omega(t - 2t_d)$$

10

$$\textcircled{6} \quad y(2t_d) = F \quad \Rightarrow \quad F = \frac{y_s}{\omega t_d} \left[\sin \omega t_d - \sin 2\omega t_d + \omega t_d \right]$$

8

$$\textcircled{7} \quad \dot{y}(2t_d) = E \quad \Rightarrow \quad E = \frac{y_s}{\omega t_d} \left[\cos \omega t_d - \cos 2\omega t_d \right]$$

9

با جایگذاری 8 و 9 در 10 داریم

$$y = \frac{y_s}{\omega t_d} \left[(\cos \omega t_d - \cos 2\omega t_d) \sin \omega(t - 2t_d) + (\sin \omega t_d - \sin 2\omega t_d + \omega t_d) \cos \omega(t - 2t_d) \right]$$

$$y = \frac{y_s}{\omega t_d} \left[\frac{1}{2} (\sin \omega(t - t_d) + \sin \omega(t - 3t_d)) - (\sin \omega t + \sin \omega(t - 4t_d)) \right]$$

$$+ \frac{1}{2} (\sin \omega(t - t_d) + \sin \omega(t - 3t_d)) - (\sin \omega t - \sin \omega(t - 4t_d))$$

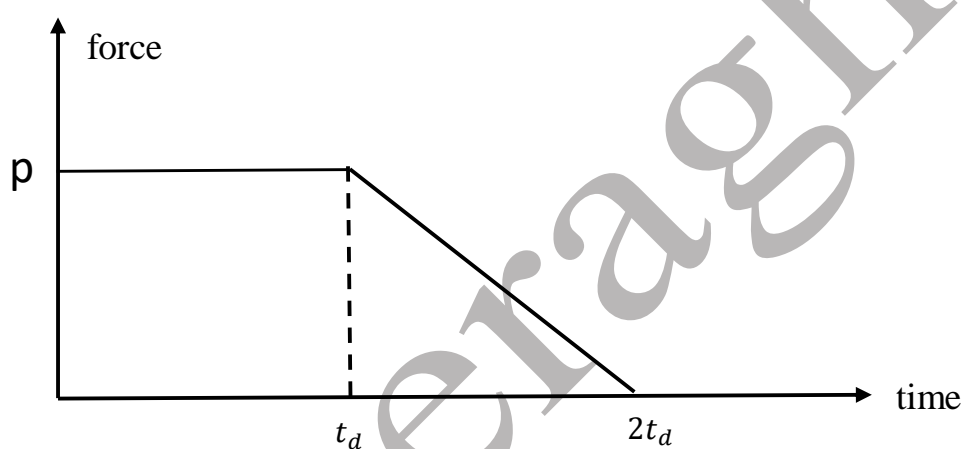
$$+ \omega t_d \cos \omega(t - 2t_d)$$

$$\Rightarrow y = \frac{y_s}{\omega t_d} \left[\sin \omega(t - t_d) - \sin \omega t \right] + y_s \cos \omega(t - 2t_d)$$

$t > 2t_d$

مثال 3

سازه ای به جرم m و سختی k تحت باری مطابق شکل 3 قرار گرفته است، معادله حاکم بر حرکت سیستم را بعد از ضربه به دو روش حل مستقیم معادله دیفرانسیل حرکت و انتگرال دیوهامل به دست آورید؟

شکل 3 نمودار بار

در مرحله اول با روش حل معادلات دیفرانسیل حاکم بر حرکت مسئله را حل می کنیم.

می توان بار را به دو بار گذاری مستطیلی و مثلثی تقسیم کرد. و در هر حالت سرعت و جابجایی را در انتهای بار به دست آورد که شرایط اولیه در بار گذاری بعدی خواهد بود.

$$m \ddot{y} + ky = P \quad \bullet \quad 0 < t < t_d$$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = \frac{P}{m}$$

$$y_c = A \sin \omega t + B \cos \omega t$$

$$y_p = \frac{P}{m\omega^2} = \frac{P}{k} = y_s$$

$$y_t = y_c + y_s$$

$$y_t = A \sin \omega t + B \cos \omega t + y_s \quad \textcircled{1} \quad \dot{y}_t = A\omega \cos \omega t - B\omega \sin \omega t$$

$$y(0) = 0 \Rightarrow 0 = 0 + B + y_s \Rightarrow \underline{B = -y_s} \quad \textcircled{2}$$

$$\dot{y}(0) = 0 \Rightarrow 0 = A\omega \Rightarrow \underline{A = 0} \quad \textcircled{3}$$

با جایگزینی 2 و 3 در 1

$$\begin{cases} y_t = y_s (1 - \cos \omega t) \\ \dot{y}_t = y_s \omega \sin \omega t \end{cases} \quad \bullet \quad 0 < t < t_d$$

$$t = t_d \quad \begin{cases} y_{t_d} = y_s (1 - \cos \omega t_d) \\ \dot{y}_{t_d} = y_s \omega \sin \omega t_d \end{cases}$$

$$m \ddot{y} + ky = -\frac{P}{t_d} t + 2P \Rightarrow \ddot{y} + \omega^2 y = -\frac{P}{m t_d} t + \frac{2P}{m}$$

$$y_c = C \sin \omega (t - t_d) + D \cos \omega (t - t_d)$$

$$y_p = -\frac{P}{m t_d \omega^2} t + \frac{2P}{m \omega^2} \Rightarrow y_p = -\frac{y_s}{t_d} t + 2y_s$$

$$t_d < t < 2t_d \quad \downarrow \\ P(t) = -\frac{P}{t_d} t + 2P$$

$$y_t = y_c + y_p$$

$$y_t = C \sin w(t - t_d) + D \cos w(t - t_d) - \frac{y_s t + 2y_s}{t_d} \quad (4)$$

$$t_d < t < 2t_d$$

$$t = t_d \Rightarrow y_s(1 - \cos w t_d) = 0 + D - y_s + 2y_s$$

$$D = -y_s \cos w t_d \quad (5)$$

$$\dot{y}_t = C w \cos w(t - t_d) - D w \sin w(t - t_d) - \frac{y_s}{t_d}$$

$$t = t_d \Rightarrow y_s w \sin w t_d = C w - 0 - \frac{y_s}{t_d}$$

$$C = y_s \sin w t_d + \frac{y_s}{w t_d} \quad (6)$$

با جایگزینی 4، 5، 6 در معادله

$$y_t = y_s \left[\left(\sin w t_d + \frac{1}{w t_d} \right) \sin w(t - t_d) - \cos w t_d \cdot \cos w(t - t_d) - \frac{t}{t_d} + 2 \right]$$

$$\text{نکته} \begin{cases} \sin a \sin b = \frac{1}{2} (\cos(a+b) - \cos(a-b)) \\ \cos a \cos b = \frac{1}{2} (\cos(a+b) + \cos(a-b)) \end{cases}$$

$$y_t = y_s \left[\frac{1}{2} (\cos w t - \cos w(2t_d - t)) + \frac{1}{w t_d} \sin w(t - t_d) - \frac{1}{2} (\cos w t + \cos w(2t_d - t)) - \frac{t}{t_d} + 2 \right]$$

$$\Rightarrow y_t = y_s \left[\frac{1}{w t_d} \sin w(t - t_d) - \cos w t - \frac{t}{t_d} + 2 \right]$$

$$\dot{y}_t = y_s \left[\frac{1}{t_d} \cos w(t - t_d) + w \sin w t - \frac{1}{t_d} \right]$$

$$t = 2t_d \quad \begin{cases} y_{2t_d} = y_s \left[\frac{1}{wt_d} \sin wt_d - \cos w 2t_d - \frac{2t_d}{t_d} + 2 \right] \\ \dot{y}_{2t_d} = y_s \left[\frac{1}{t_d} \cos wt_d + w \sin 2t_d - \frac{1}{t_d} \right] \end{cases}$$

$$P(t) = 0$$

↓
2t_d < t

$$m\ddot{y} + ky = 0$$

$$\ddot{y} + w^2 y = 0$$

$$y_t = E \sin w(t - 2t_d) + F \cos w(t - 2t_d) \quad (7) \quad 2t_d < t$$

$$i.c \quad y_{2t_d} = y_s \left[\frac{1}{wt_d} \sin wt_d - \cos 2wt_d \right] = 0 + F \quad (8)$$

$$\dot{y}_{2t_d} = y_s \left[\frac{1}{t_d} \cos wt_d + w \sin 2wt_d - \frac{1}{t_d} \right] = Ew + 0 \quad (9)$$

با این بیداری 8 و 9 و 7 را داریم

$$y_t = y_s \left[\left(\frac{1}{wt_d} \cos wt_d + \sin 2wt_d - \frac{1}{wt_d} \right) \sin w(t - 2t_d) + \left(\frac{1}{wt_d} \sin wt_d - \cos w 2t_d \right) \cos w(t - 2t_d) \right]$$

$$y_t = y_s \left[\frac{1}{2wt_d} (\sin w(t - t_d) + \sin w(t - 3t_d)) + \frac{1}{2} (\cos w(4t_d - t) - \cos wt) \right]$$

$$- \frac{1}{wt_d} \sin w(t - 2t_d) + \frac{1}{2wt_d} (\sin w(t - t_d) - \sin w(t - 3t_d))$$

$$- \frac{1}{2} (\cos wt - \cos w(4t_d - t))$$

$$\Rightarrow y_t = u_s \left[\frac{1}{wt_d} \sin w(t - t_d) - \frac{1}{wt_d} \sin w(t - 2t_d) - \cos wt \right]$$

$$y(t) = \frac{1}{m\omega} \int_0^t p(\tau) \sin \omega(t-\tau) d\tau$$

انترال > یو عامل

$$0 < t < t_d \Rightarrow p$$

$$t_d < t < 2t_d \Rightarrow -\frac{p}{t_d} \tau + 2p$$

$$2t_d < t \Rightarrow 0$$

$$y(t) = \frac{1}{m\omega} \int_0^{t_d} p \sin \omega(t-\tau) d\tau + \frac{1}{m\omega} \int_{t_d}^{2t_d} \left(-\frac{p}{t_d} \tau + 2p\right) \sin \omega(t-\tau) d\tau + \int_{2t_d}^t 0$$

$$= \frac{1}{m\omega} \left[\frac{p}{\omega} \cos \omega(t-\tau) \right]_0^{t_d} + \frac{1}{m\omega} \left[-\frac{p\tau}{\omega t_d} \cos \omega(t-\tau) - \frac{p}{\omega^2 t_d} \sin \omega(t-\tau) \right]$$

$$+ \frac{2p}{\omega} \cos \omega(t-\tau) \Big]_{t_d}^{2t_d} =$$

$$\Rightarrow \frac{p}{m\omega^2} \left[(\cancel{\cos \omega(t-t_d)} - \cos \omega t) + \left(\frac{-2t_d}{t_d} \cancel{\cos \omega(t-2t_d)} - \frac{1}{\omega t_d} \sin \omega(t-2t_d) \right) \right]$$

$$+ 2 \cancel{\cos \omega(t-2t_d)} - \left(-\cancel{\cos \omega(t-t_d)} - \frac{1}{\omega t_d} \sin \omega(t-t_d) \right)$$

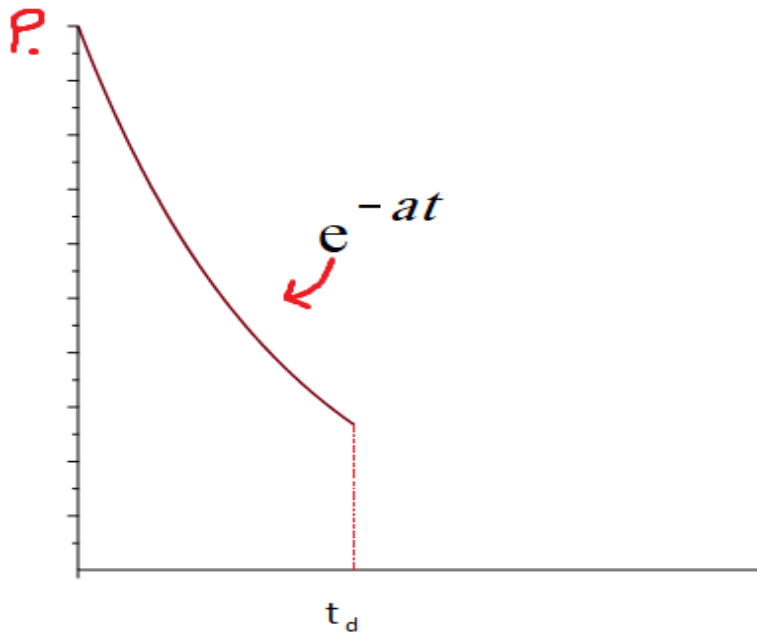
$$+ 2 \cdot \cancel{\cos \omega(t-t_d)} \Big]$$

$$y(t) = \frac{p}{m\omega^2} \left[\frac{1}{\omega t_d} \sin \omega(t-t_d) - \frac{1}{\omega t_d} \sin \omega(t-2t_d) - \cos \omega t \right]$$

 $t > 2t_d$

مثال ۴

سازه ای به جرم m و سختی k تحت باری مطابق شکل ۴ قرار گرفته است، معادله حاکم بر حرکت سیستم را بعد از ضربه به دو روش حل مستقیم معادله دیفرانسیل حرکت و انتگرال دیوهمامل به دست آورید؟

شکل ۴ نمودار نیروی اعمال شده

در مرحله اول به روش معادلات دیفرانسیل معادله حرکت را به دست می آوریم مسئله را در دو مرحله حل خواهیم کرد در فاز اول که حین ضربه است و فاز دوم بعد از ضربه که بار صفر است و سازه ارتعاش آزاد دارد.

$0 < t < t_d$ $f(t) = P e^{-at}$

$m\ddot{y} + ky = P \cdot e^{-at}$

$\ddot{y} + \omega^2 y = \frac{P}{m} e^{-at}$ ③

$y_t = y_c + y_p$

$y_c = A \sin \omega t + B \cos \omega t$

② $y_p = C e^{-at}$ ① $\ddot{y}_p = C a^2 e^{-at}$

① & ② in ③ $\Rightarrow (C a^2 + \omega^2 C) e^{-at} = \frac{P}{m} e^{-at}$

$\Rightarrow C = \frac{P}{m(a^2 + \omega^2)} = \frac{y_s}{1 + u^2}$

$\frac{P}{m\omega^2} = y_s$ $\frac{a}{\omega} = u$

$y_t = A \sin \omega t + B \cos \omega t + \frac{y_s}{1 + u^2} e^{-at}$ ④

$\dot{y}_t = A \omega \cos \omega t - B \omega \sin \omega t - \frac{y_s a}{1 + u^2} e^{-at}$

$y_0 = 0 \Rightarrow 0 = B + \frac{y_s}{1 + u^2} \Rightarrow B = \frac{-y_s}{1 + u^2}$ ⑤

$\dot{y}_0 = 0 \Rightarrow 0 = A \omega - \frac{y_s a}{1 + u^2} \Rightarrow A = \frac{u}{1 + u^2} y_s$ ⑥

⑤ & ⑥ in ④

$t < t_d$ $\left\{ \begin{aligned} y_t &= \frac{y_s}{1 + u^2} (u \sin \omega t - \cos \omega t + e^{-at}) \\ \dot{y}_t &= \frac{y_s}{1 + u^2} (u \omega \cos \omega t + \omega \sin \omega t - a e^{-at}) \end{aligned} \right.$

if $t = t_d \Rightarrow \left\{ \begin{aligned} y_{t_d} &= \frac{y_s}{1 + u^2} (u \sin \omega t_d - \cos \omega t_d + e^{-at_d}) && ⑦ \\ \dot{y}_{t_d} &= \frac{y_s}{1 + u^2} (u \omega \cos \omega t_d + \omega \sin \omega t_d - a e^{-at_d}) && ⑧ \end{aligned} \right.$

$t_d < t$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = 0$$

$$y = D \sin \omega(t - t_d) + E \cos \omega(t - t_d) \quad (9)$$

$$t = t_d \quad (7) \Rightarrow \frac{y_s}{1 + u^2} (u \sin \omega t_d - \cos \omega t_d + e^{-a t_d}) = 0 + E \quad (10)$$

$$(8) \Rightarrow \frac{y_s}{1 + u^2} (u \omega \cos \omega t_d + \omega \sin \omega t_d - a e^{-a t_d}) = D \omega + 0$$

$$\Rightarrow D = \frac{y_s}{1 + u^2} (u \cos \omega t_d + \sin \omega t_d - u e^{-a t_d}) \quad (11)$$

$$(9) \Rightarrow (11), (10) \quad y = \frac{y_s}{1 + u^2} \left[\overset{D}{u \cos \omega t_d + \sin \omega t_d - u e^{-a t_d}} (\sin \omega(t - t_d)) + \overset{E}{u \sin \omega t_d - \cos \omega t_d + e^{-a t_d}} (\cos \omega(t - t_d)) \right]$$

$$y = \frac{y_s}{1 + u^2} \left[\frac{u}{2} (\sin \omega t + \sin \omega(t - 2t_d)) + \frac{1}{2} (\cos \omega(t - 2t_d) - \cos \omega(t)) \right]$$

$$- u e^{-a t_d} \sin \omega(t - t_d) + \frac{u}{2} (\sin \omega(2t_d - t) + \sin \omega t) - \frac{1}{2} (\cos \omega(t_d) + \cos \omega(t - 2t_d))$$

$$+ e^{-a t_d} \cos \omega(t - t_d)]$$

$$\Rightarrow y_t = \frac{y_s}{1 + u^2} \left[u \sin \omega t - \cos \omega t + e^{-a t} \cos \omega(t - t_d) - u e^{-a t_d} \sin \omega(t - t_d) \right]$$

$t_d < t$

در قسمت بعد به روش انتگرال دیوهامل معادله حرکت را به دست می آوریم.

$$y_t = \frac{1}{mw} \int_0^t p(\tau) \sin w(t-\tau) d\tau$$

فرمول

$$p(\tau) = \begin{cases} 0 < \tau < t_d & \Rightarrow p(\tau) = p e^{-a\tau} \\ t_d < \tau & \Rightarrow p(\tau) = 0 \end{cases}$$

$$y_t = \frac{1}{mw} \int_0^{t_d} p e^{-a\tau} \sin w(t-\tau) d\tau + \int_0^{\infty} 0$$

$$y_t = \frac{p}{mw} \left[\frac{e^{-a\tau}}{1+u^2} \left(\frac{\cos w(t-\tau)}{w} - \frac{a}{w^2} \sin w(t-\tau) \right) \right]_0^{t_d}$$

$$\begin{aligned} u &= \frac{a}{w} \\ mw^2 &= k \\ \frac{p}{k} &= y_s \end{aligned}$$

$$= \frac{y_s}{1+u^2} \left[(\cos w(t-\tau) - u \sin w(t-\tau)) e^{-a\tau} \right]_0^{t_d}$$

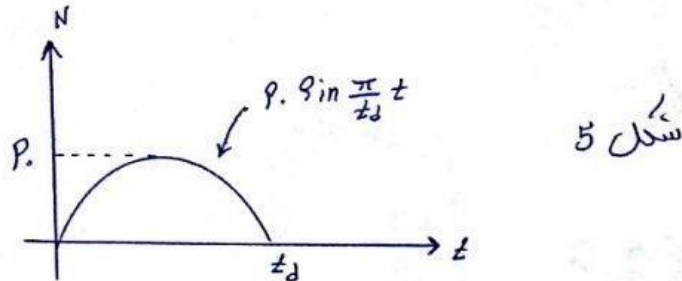
$$= \frac{y_s}{1+u^2} \left[(\cos w(t-t_d) - u \sin w(t-t_d)) e^{-at_d} - (\cos wt - u \sin wt) \right]$$

$t_d < t$

K /

مثال ۵

سازه ای به جرم m و سختی k تحت باری مطابق شکل ۵ قرار گرفته است، معادله حاکم بر حرکت سیستم را بعد از ضربه به دو روش حل مستقیم معادله دیفرانسیل حرکت و انتگرال دیوهمال به دست آورید؟

$$0 < t < t_d \quad P(t) = P \cdot \sin \frac{\pi}{t_d} t \quad T = 2 t_d \quad \bar{\omega} = \frac{\pi}{t_d} \text{ فرکانس بار}$$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = \frac{P}{m} \sin \bar{\omega} t$$

$$y_c = A \sin \omega t + B \cos \omega t$$

$$y_p = C \sin \bar{\omega} t, \quad \ddot{y}_p = -C \bar{\omega}^2 \sin \bar{\omega} t$$

$$(-C \bar{\omega}^2 \sin \bar{\omega} t) + \omega^2 (C \sin \bar{\omega} t) = \frac{P}{m} \sin \bar{\omega} t$$

$$\Rightarrow C = \frac{P}{m(\omega^2 - \bar{\omega}^2)} = \frac{P}{m\omega^2(1 - \beta^2)} = \frac{y_s}{1 - \beta^2}$$

$$\left. \begin{aligned} \frac{\bar{\omega}}{\omega} &= \beta \\ m\omega^2 &= k \\ \frac{P}{k} &= y_s \end{aligned} \right\}$$

$$y_t = y_c + y_p$$

$$y_t = A \sin \omega t + B \cos \omega t + \frac{y_s}{1 - \beta^2} \sin \bar{\omega} t \quad (1)$$

$$y(0) = 0 \Rightarrow 0 = 0 + B + 0 \Rightarrow B = 0 \quad (2)$$

$$\dot{y}_t = A \omega \cos \omega t - B \omega \sin \omega t + \frac{\bar{\omega} y_s}{1 - \beta^2} \cos \bar{\omega} t$$

$$\dot{y}(0) = 0 \Rightarrow 0 = A \omega + \frac{\bar{\omega} y_s}{1 - \beta^2} \Rightarrow A = \frac{-\beta}{1 - \beta^2} y_s \quad (3)$$

$$\textcircled{1}, \textcircled{3}, \textcircled{2} \left\{ \begin{aligned} y_t &= \frac{y_s}{1-\beta^2} (\sin \bar{\omega} t - \beta \sin \omega t) \\ \dot{y}_t &= \frac{y_s}{1-\beta^2} (\bar{\omega} \cos \bar{\omega} t - \bar{\omega} \cos \omega t) \end{aligned} \right\} 0 < t < t_d$$

$$\text{if } t = t_d \Rightarrow \left\{ \begin{aligned} y_{t_d} &= \frac{y_s}{1-\beta^2} (\sin \bar{\omega} t_d - \beta \sin \omega t_d) \\ \dot{y}_{t_d} &= \frac{\bar{\omega} y_s}{1-\beta^2} (\cos \bar{\omega} t_d - \cos \omega t_d) \end{aligned} \right\} \textcircled{4}$$

$$t_d < t$$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = 0$$

(7)

$$y_t = D \sin \omega(t-t_d) + E \cos \omega(t-t_d) \quad @ \quad \dot{y}_t = D\omega \cos \omega(t-t_d) - E\omega \sin \omega(t-t_d)$$

$$y_{t_d} = \textcircled{4} \Rightarrow \frac{y_s}{1-\beta^2} (\sin \bar{\omega} t_d - \beta \sin \omega t_d) = 0 + E \quad \textcircled{5}$$

$$\dot{y}_{t_d} = \textcircled{4} \quad \frac{\bar{\omega} y_s}{1-\beta^2} (\cos \bar{\omega} t_d - \cos \omega t_d) = D\omega + 0$$

$$\Rightarrow D = \frac{\beta y_s}{1-\beta^2} (\cos \bar{\omega} t_d - \cos \omega t_d) \quad \textcircled{6}$$

$$\textcircled{7}, \textcircled{6}, \textcircled{5} \quad y_t = \frac{y_s}{1-\beta^2} \left[\overset{D \downarrow}{\beta (\cos \bar{\omega} t_d - \cos \omega t_d)} \sin \omega(t-t_d) + \overset{E \downarrow}{(\sin \bar{\omega} t_d - \beta \sin \omega t_d)} \cos \omega(t-t_d) \right]$$

$$y_t = \frac{y_s}{1-\beta^2} \left[\frac{\beta}{2} (\sin \omega((\beta-1)t_d + t) + \sin \omega(t - (1+\beta)t_d)) - \frac{\beta}{2} (\sin \omega t + \sin \omega(t-2t_d)) \right]$$

$$+ \frac{1}{2} (\sin \omega((\beta-1)t_d + t) + \sin \omega((\beta+1)t_d - t) - \frac{\beta}{2} (\sin \omega(2t_d - t) + \sin \omega t))$$

$$\Rightarrow y_t = \frac{y_s}{1-\beta^2} \left[\frac{1}{2} \sin \omega((\beta-1)t_d + t)(\beta+1) + \frac{1}{2} \sin \omega(t - (\beta+1)t_d)(\beta-1) - \beta \sin \omega t \right]$$

$$t_d < t$$

$$y_z = \frac{1}{mw} \int_0^z p(z) \sin w(z-z) dz$$

انتگرال > یو حاصل

$$y_z = \frac{p}{mw} \int_0^{z_d} \sin w z \sin w(z-z) dz + \int_{z_d}^z 0$$

$$y_z = \frac{p}{mw} \int_0^{z_d} \frac{1}{2} \left(\cos w((\beta-1)z+z) - \cos w((\beta+1)z-z) \right) dz$$

$$= \frac{p}{mw} \int_0^{z_d} \frac{1}{2w} \left(\frac{1}{\beta-1} \sin w((\beta-1)z+z) - \frac{1}{\beta+1} \sin w((\beta+1)z-z) \right) dz$$

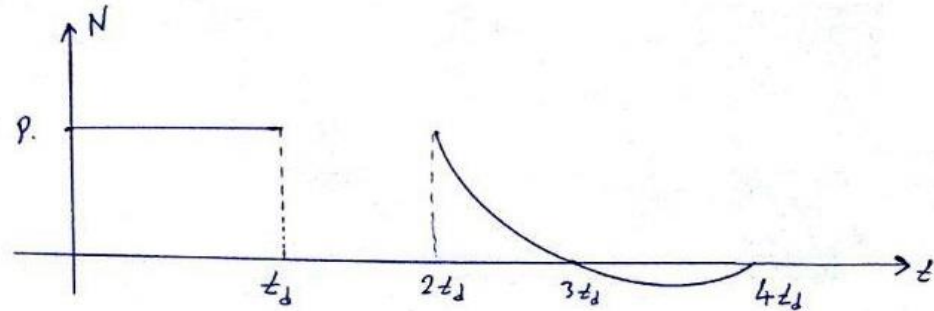
$$= y_s \left[\frac{1}{2} \left(\frac{1}{\beta-1} \sin w((\beta-1)z_d+z) - \frac{1}{\beta+1} \sin w((\beta+1)z_d-z) \right) + \right.$$

$$\left. - \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\beta-1} \sin w z + \frac{1}{\beta+1} \sin w z \right) \right]$$

$$\Rightarrow \frac{y_s}{1-\beta^2} \left[\frac{1}{2} \sin w((\beta-1)z_d+z)(\beta+1) + \frac{1}{2} \sin w(z-(\beta+1)z_d)(\beta-1) - \beta \sin w z \right]$$

مثال ۶

سازه ای به جرم m و سختی k تحت باری مطابق شکل ۶ قرار گرفته است، معادله حاکم بر حرکت سیستم را
 حين ضربه دوم دو روش حل مستقیم معادله دیفرانسیل حرکت و انتگرال دیوهمامل به دست آورید؟

شکل ۶

$$0 < t < t_d \quad P(t) = P.$$

$$t_d < t < 2t_d \quad P(t) = 0$$

$$2t_d < t < 4t_d \quad P(t) = at^2 + bt + C \quad \text{تقریب با معادله درجه ۲}$$

$$\begin{cases} P(2t_d) = P \Rightarrow P = a(2t_d)^2 + b(2t_d) + C & a = \frac{P}{2t_d} \\ P(3t_d) = 0 \Rightarrow 0 = a(3t_d)^2 + b(3t_d) + C \Rightarrow & b = -\frac{7P}{2t_d} \\ P(4t_d) = 0 \Rightarrow 0 = a(4t_d)^2 + b(4t_d) + C & C = 6P \end{cases}$$

$$2t_d < t < 4t_d \Rightarrow P(t) = P \left(\frac{1}{2} \frac{t^2}{t_d^2} - \frac{7}{2} \frac{t}{t_d} + 6 \right)$$

$$4t_d < t \Rightarrow P(t) = 0$$

$$0 < t < t_d$$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = \frac{P}{m}$$

$$y_c = A \sin \omega t + B \cos \omega t$$

$$y_t = y_c + y_p$$

$$y_t = A \sin \omega t + B \cos \omega t + y_s$$

$$y(0) = 0, \dot{y}(0) = 0 \Rightarrow \begin{cases} y_t = y_s (1 - \cos \omega t) \\ \dot{y}_t = y_s \omega \sin \omega t \end{cases} \quad 0 < t < t_d$$

$$\text{if } t = t_d \Rightarrow \begin{cases} y_{t_d} = y_s (1 - \cos \omega t_d) \\ \dot{y}_{t_d} = y_s \omega \sin \omega t_d \end{cases} \quad (1)$$

$$\downarrow \\ t_d < t < 2t_d$$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = 0$$

$$y_t = C \sin \omega (t - t_d) + D \cos \omega (t - t_d) \quad (2) \quad \text{or } \dot{y}_t = C \omega \cos \omega (t - t_d) - D \omega \sin \omega (t - t_d)$$

$$(1) \quad y_{t_d} = y_s (1 - \cos \omega t_d) = 0 + D \Rightarrow D = y_s (1 - \cos \omega t_d) \quad (3)$$

$$\dot{y}_{t_d} = y_s \omega \sin \omega t_d = C \omega \Rightarrow C = y_s \sin \omega t_d \quad (4)$$

$$(2), (3), (4) \Rightarrow y_t = y_s \left[(1 - \cos \omega t_d) \cos \omega (t - t_d) + \sin \omega t_d \cdot \sin \omega (t - t_d) \right]$$

$$y_t = y_s \left[\cos \omega (t - t_d) - \frac{1}{2} (\cos \omega t + \cos \omega (t - 2t_d)) + \frac{1}{2} (\cos \omega (2t_d - t) - \cos \omega t) \right]$$

$$y_t = y_s \left[\cos \omega (t - t_d) - \cos \omega t \right] \quad t_d < t < 2t_d$$

$$\dot{y}_t = y_s \left[\sin \omega t - \sin \omega (t - t_d) \right] \omega$$

$$\text{if } t = 2t_d \Rightarrow \begin{aligned} y_{2t_d} &= y_s [\cos \omega t_d - \cos \omega 2t_d] \\ \dot{y}_{2t_d} &= y_s \omega [\sin 2\omega t_d - \sin \omega t_d] \end{aligned} \quad (5)$$

↓

$$2t_d < t < 4t_d$$

$$\ddot{y} + \omega^2 y = \frac{p}{m} \left(\frac{1}{2t_d^2} t^2 - \frac{7}{2t_d} t + 6 \right)$$

$$y_c = E \sin \omega(t - 2t_d) + F \cos \omega(t - 2t_d)$$

$$y_p = at^2 + bt + c \quad \ddot{y}_p = 2a$$

$$2a + \omega^2(at^2 + bt + c) = \frac{p}{m} \left(\frac{1}{2t_d^2} t^2 - \frac{7}{2t_d} t + 6 \right)$$

$$\omega^2 a = \frac{p}{2mt_d^2} \Rightarrow a = \frac{y_s}{2t_d^2}$$

$$\omega^2 b = \frac{-7p}{2mt_d} \Rightarrow b = -\frac{7y_s}{2t_d}$$

$$\omega^2 c + \frac{y_s}{t_d^2} = \frac{6p}{m} \Rightarrow c = 6y_s - \frac{y_s}{\omega^2 t_d^2}$$

$$y_t = y_c + y_p$$

$$y_t = E \sin \omega(t - 2t_d) + F \cos \omega(t - 2t_d) + y_s \left(\frac{1}{2t_d^2} t^2 - \frac{7}{2t_d} t + 6 - \frac{1}{\omega^2 t_d^2} \right) \quad (6)$$

$$(5) \quad y_{2t_d} = y_s [\cos \omega t_d - \cos 2\omega t_d] = 0 + F + y_s \left(2 - 7 + 6 - \frac{1}{\omega^2 t_d^2} \right)$$

$$\Rightarrow F = y_s \left[\cos \omega t_d - \cos 2\omega t_d - 1 + \frac{1}{\omega^2 t_d^2} \right] \quad (7)$$

$$\dot{y}_t = E \omega \cos \omega(t - 2t_d) - F \omega \sin \omega(t - 2t_d) + y_s \left(\frac{1}{t_d} t - \frac{7}{2t_d} \right)$$

$$\textcircled{5} \quad \dot{y}_{2t_d} = y_s \left[\sin 2\omega t_d - \sin \omega t_d \right] \omega = E \omega + y_s \left(\frac{2}{t_d} - \frac{7}{2t_d} \right)$$

$$\Rightarrow E = y_s \left[\sin 2\omega t_d - \sin \omega t_d + \frac{3}{2\omega t_d} \right] \quad \textcircled{8}$$

$$\textcircled{6}, \textcircled{7}, \textcircled{8} \quad y_t = y_s \left[\left(\sin 2\omega t_d - \sin \omega t_d + \frac{3}{2\omega t_d} \right) \sin \omega (t - 2t_d) + \right. \\ \left. + \left(\cos \omega t_d - \cos 2\omega t_d - 1 + \frac{1}{\omega^2 t_d^2} \right) \left(\cos \omega (t - 2t_d) + \frac{t^2}{2t_d^2} - \frac{7}{2t_d} t + 6 - \frac{1}{\omega^2 t_d^2} \right) \right]$$

$$\Rightarrow y_t = y_s \left[\frac{1}{2} (\cos \omega (4t_d - t) - \cos \omega (t)) - \frac{1}{2} (\cos \omega (3t_d - t) - \cos \omega (t - t_d)) \right. \\ \left. + \frac{3}{2\omega t_d} \sin \omega (t - 2t_d) + \frac{1}{2} (\cos \omega (t - t_d) + \cos \omega (t - 3t_d)) + \right. \\ \left. - \frac{1}{2} (\cos \omega t + \cos \omega (4t_d - t)) - \cos \omega (t - 2t_d) + \frac{t^2}{2t_d^2} - \frac{7}{2t_d} t + 6 - \frac{1}{\omega^2 t_d^2} \right]$$

$$\Rightarrow y_t = y_s \left[\cos \omega (t - t_d) - \cos \omega t + \frac{3}{2\omega t_d} \sin \omega (t - 2t_d) - \cos \omega (t - 2t_d) \right. \\ \left. + \frac{1}{\omega^2 t_d^2} \cos \omega (t - 2t_d) + \frac{t^2}{2t_d^2} - \frac{7}{2t_d} t + 6 - \frac{1}{\omega^2 t_d^2} \right]$$

$2t_d < t < 4t_d$

$$y_z = \frac{1}{mw} \int_0^z p(\tau) \sin w(t-\tau) d\tau$$

انترال > بر مامل

$$y_z = \frac{1}{mw} \int_0^{t_d} p \cdot \sin w(t-\tau) d\tau + \frac{1}{mw} \int_{t_d}^{2t_d} 0 \cdot \sin w(t-\tau) d\tau +$$

$$+ \frac{1}{mw} \int_{2t_d}^z p \left(\frac{1}{2t_d^2} \tau^2 - \frac{7}{2t_d} \tau + 6 \right) \sin w(t-\tau) d\tau =$$

$$y_z = \frac{p}{mw} \left[\frac{1}{w} \cos w(t-\tau) \right]_0^{t_d} + \frac{p}{mw^2} \left[+ 6 \cos w(t-\tau) - \frac{7\tau}{2t_d} \cos w(t-\tau) \right.$$

$$\left. + \frac{\tau^2}{2t_d^2} \cos w(t-\tau) - \frac{7}{2wt_d} \sin w(t-\tau) + \frac{\tau}{w^2 t_d^2} \sin w(t-\tau) - \frac{1}{w^2 t_d^2} \cos w(t-\tau) \right]_{2t_d}^z$$

$$y_z = y_s \left[\cos w(t-t_d) - \cos w t + \frac{3}{2wt_d} \sin w(t-2t_d) - \cos w(t-2t_d) \right.$$

$$\left. + \frac{1}{w^2 t_d^2} \cos w(t-2t_d) + \frac{t^2}{2t_d^2} - \frac{7}{2t_d} + 6 - \frac{1}{w^2 t_d^2} \right]$$

K /